

Секція: Банківська справа

Хоша М. О.

*викладач кафедри обліку і аудиту
Харківського навчально-наукового інституту
Державного вищого навчального закладу
«Університет банківської справи»
м. Харків, Україна*

ОСОБЛИВОСТІ РОЗКРИТТЯ УМОВ ФУНКЦІОНУВАННЯ БАНКІВ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ЇХ РОЗВИТКУ

Функціонування сучасного банку, як невід'ємної складової в системі взаємодії між окремими учасниками економічних взаємовідносин, визначає цілу низку проблемних аспектів, які потребують ґрунтовного аналізу для прийняття виважених управлінських рішень. Це пов'язано із значенням та роллю сучасного банку, здатного виступати в якості фінансового посередника та одночасно з цим здійснювати перерозподіл вільних фінансових ресурсів між різними економічними агентами. Відтак питання розкриття дієвості функціонування банків є однією з провідних тем дослідження серед науковців [1, 2, 3].

Змістовна наповненість з проведення аналізу та узагальнення дієвості функціонування банків значною мірою визначається існуючими даними, щодо функціонування окремих банківських установ, де такі дані загалом можна подати у вигляді безперервних часових рядів. Однак під час трансформаційних змін, які істотно торкаються ключових напрямів існуючих форм економічної взаємодії між окремими суб'єктами господарювання, можуть виникати об'єктивні умови щодо припинення безперервності часових рядів даних, які аналізуються. Більш того слід також говорити й про ймовірне скорочення таких рядів даних унаслідок, зокрема припинення діяльності окремих банків. Прикладом такої змінності

безперервності часових рядів даних з погляду проведення аналізу функціонування банків в Україні слід назвати скорочення чисельності банків, яке відбувається останнім часом. Отже, важливим постає питання щодо визначення загальної схеми проведення аналізу функціонування банків з урахуванням існуючих реалій їх розвитку. Саме це й варто визначити в якості основної мети даної роботи. Ґрунтовність та доцільність розкриття відміченого питання дослідження полягає в необхідності узгодження різнопланових рядів даних, які відображають діяльність банків та які дозволяють робити значимі висновки, незважаючи на існуючу імовірність недоотримання даних за окремими банківськими установами.

При цьому варто розуміти, що відповідна схема проведення аналізу функціонування банків з урахуванням існуючих реалій їх розвитку значною мірою також визначається змістовністю проведення відповідного аналізу. Тобто, якщо, наприклад мова йдеться про основні показники розвитку певного банку, то зрозуміло, що припинення функціонування такого банку, дозволяє говорити лише про умови досягнення досліджуваних параметрів банку, виходячи з наявних даних щодо його функціонування. Інша мова, якщо ми зокрема досліджуємо розвиток трудового потенціалу банку – то в цілому можна робити загальні висновки щодо його розвитку, навіть у разі припинення функціонування такого банку. Такий висновок випливає з того, що саме сформовані та існуючі умови функціонування банків та об'єктивні реалії економічного розвитку значною мірою визначають стан дієвості банківської установи, що також впливає на умови застосування його трудового потенціалу. При цьому така теза є привалюючою щодо істотних трансформаційних змін, які й відбуваються у дійсний час в Україні до того ж на фоні значних зовнішніх потрясінь та нестихаючої політичної кризи. Хоча варто відмітити, що умови застосування трудового потенціалу також мають вплив на загальний стан функціонування та розвиток банківської установ. Проте такий вплив

не можна порівнювати з зовнішніми факторами впливу, що виникають під час трансформаційних змін. Таким чином, надалі ми розглянемо основні складові загальної схеми з проведення аналізу функціонування банків щодо умов застосування їх трудового потенціалу з урахуванням існуючих реалій під час суттєвих трансформаційних змін щодо сформованих та діючих економічних взаємовідносин (що саме й відбувається у дійсний час в Україні).

Першим кроком загальної схеми з проведення аналізу функціонування банків щодо умов застосування їх трудового потенціалу беззаперечно є розкриття кількісних та якісних характеристик розвитку трудового потенціалу банку у відображенні стану та умов його функціонування з погляду загального розвитку банківської системи. Тобто у даному сенсі ми розкриваємо основи кількісних та якісних характеристик розвитку трудового потенціалу цілої сукупності банків, що дозволяє визначити загальні проблемні аспекти досліджуваного банку та конкретизувати такі аспекти з погляду окремих банків.

Надалі для аналізу функціонування банків щодо умов застосування їх трудового потенціалу слід обрати певну групу банків, яка сформована відповідно до однакових умов функціонування таких банків або однакових умов загального розвитку банків, наприклад, відповідно до обсягів сформованих активів або опанування певної частки ринку банківських послуг.

Конкретизація умов застосування трудового потенціалу банків безумовно проводиться з погляду певного банку. При цьому такі умови визначаються відповідно до існуючого горизонту даних. Втім у разі відсутності окремих даних внаслідок припинення функціонування банку варто говорити:

або про істотний вплив існуючих трансформаційних змін на розвиток такого банку і як наслідок на умови застосування його трудового

потенціалу;

або про недостатність дій менеджменту банку щодо протидії сформованим умовам трансформаційних змін розвитку окремого банку.

Однак у будь-якому випадку зазначені висновки необхідно робити з погляду проведення порівняльного аналізу по обраній групі банків. Відтак питання припинення роботи банку не повинно бути критичним з погляду визначення загальних умов застосування трудового потенціалу для обраної групи банків.

Таким чином, ми розглянули загальну схему з проведення аналізу функціонування банків щодо умов застосування їх трудового потенціалу з урахуванням існуючих реалій під час суттєвих трансформаційних змін. При цьому підкреслено що така схема дозволяє робити виважені висновки щодо умов застосування трудового потенціалу по обраній групі банків.

Література

1. Васюренко О. Ефективність кредитування фізичних та юридичних осіб банками України: методологія аналізу стохастичних границь / О. Васюренко, В. Ляшенко, В. Подчесова // Вісник Національного банку України. – 2014. – № 1. – С. 5–11.

2. Dobrovolskaya I. A. Interrelations of banking sectors of European economies as reflected in separate indicators of the dynamics of their cash flows influencing the formation of the resource potential of banks / I. A. Dobrovolskaya, V. V. Lyashenko // European Applied Sciences. – 2013. – Vol. 1(2). – P. 114-118.

3. Ahmad M. Bank Lending Efficiency in the Real Sector of the Economy of Ukraine within the Period of 2011 to 2014 Years / M. Ahmad, G. Kots, V. Lyashenko // Modern Economy. – 2015. – Vol. 6. – P. 1209-1218.